

40

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΟΥΡΑΙΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΜΕΣ ΜΟΝΑΧΗΤΟΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Οκτ. III, 402/1970*

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Παρίσι 1969 / Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

ηλικία... 76... γραμματικές γνώσεις... απόρριπτος.....

Δημοκρίτου. Λαχάδου. τόπος καταγωγής

... μέγα-μορὰ ἐξ ἑστέ - ἀνατολίαν. Ρωτῶντες

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΝΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποίαι άγροτικά περριοχά προωρρίζοντο διά σποράν και ποίαι διά βοσκήν ποιμνίων ; *· Δ. κάμπος . . . έμπαρρηξή· β· έλ· ριβένια
ζ· σελ· πέρι· γ· ελ· δ· δ· . . . μέχρι· έλ· 1910
· Έπήρχον αὐται χωρισται ή ένηλλάσσοντο κατά χρονικά διαστήματα ; *· ως ριβένια**
- 2) Είς ποίους άνήκον ώς ιδιοκτησίαι ; α) είς φυσικά πρόσωπα, δηλ. είς τούς χωρικούς· β) είς γαιοκτήμονας (Έλληνας ή ξένους, ώς π.χ. Τούρκους)· γ) είς Κοινότητας· δ) είς μονάς κλπ.
· μέχρι· έλ· 1910 ελ· γκαυλ· μον· α· Στεφαν· ριβένια
- 3) 'Ο πατήρ διατηρεί την περιουσίαν του συγκεντρωμένην και μετά τόν γάμον τών τέκνων του, διανεμομένης ύπ' αὐτών μετά τόν θάνατόν του ; *· ο· ν· γ· θ· ως έ· π· . . . Διατηρ· έ·*

- β'. 1) Οί κάτοικοι άσχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ή μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ή συγχρόνως εις άμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν και τήν κτηνοτροφίαν ; *ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ. ΣΟΦΟΚΛΗΣ.*
..... *ΕΣ... ΑΓΡΟΤΑΙΣ ΕΡΧΟΜΕΝ, ΑΙ ΚΡΕΙΤΤΟΤΕΡΑΙ ΜΕ ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ...*
- 2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχναι) άσχολούνται έν παρέργω και εις τήν γεωργίαν ; *ΝΑΙ...*
- γ'. 1) Εις τά μεγάλα κτήματα : τών γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τών μοναστηρίων ποίοι ειργάζοντο εις αυτά ; και ύπό ποίους όρους ; ώς άτομα ή μέ ολόκληρον τήν οικόγένειάν των ; .. *ΟΙ ΑΡΡΕΝΕΣ.*
ΤΩΝ... ΔΕΙΜΑ ΠΕΝΤΕ. ΕΣΤΟΡΙΑΣ. ΑΙ ΜΟΡΑΚΕΥΝ... ΟΙ... ΕΞ ΑΝΔΡΩ
ΔΕΥΣ. ΡΑΜΕΥΣΙΣ. ΚΡΕΙΤΤΟΤΕΡΑ. ΕΛΑΘΟΝ ΤΟ 1910. ΚΑΘΗΜΕΡΑ...
- 2) Πώς έκαλούντο ούτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.). *ΚΑΡΔΗΛΟΙ* Ποία ήτο ή κοινωνική των θέσις ; ...
.....
- 3) Ποία ήτο ή άμοιβή των ; (εις είδος ή εις χρήμα) ; .. *ΕΣ. ΕΙΔΟΣ...*
- 4) Έχρησιμοποιοούντο και έργαται ; έποχικώς, δηλ. δια τόν θέρισμα, τό άλώνισμα, τόν τρυγητόν ή δι' όλον τόν χρόνον ; 'Από ποϋ προήρχοντο ούτοι ; ήσαν άνδρες μόνον ή και γυναίκες ; ποίαν άμοιβήν έλάμβανον ; ήμερομίσθιον εις χρήμα ή εις είδος ; *ΑΙΔΕ...*
ΤΑ ΔΕΡΙΣΜΑ. ΚΑΙ ΑΥΛΩΝΙΣΜΑ. ΕΡΧΟΜΕΝΑ. ΕΝ ΔΙΑΦΟΡΑΙΣ ΑΥΛΩΝ.
ΚΕΡΙΑΣΩΝ (ΕΛΑΦΕΣΩΝ). ΠΗΛΟΥΣ (ΑΥΛΩΝΙΣΤΕΣ) ΑΝΔΡΕΣ. ΜΕ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ...
- 5) Έχρησιμοποιοούντο και δούλοι (ύπηρέται) ή δούλαι ; 'Εάν ναί, από ποίους τόπους προήρχοντο ;
..... *ΟΙ ΑΙ...*
- 6) α) Οί νέοι και αί νέαι τοϋ τόπου ποϋ επήγαιναν δι' άνεύρεσιν εργασίας ; *ΕΠΗΓΑΙΝΑΝ... ΜΕΤΑ ΤΗΝ... ΕΡΧΟΜΕΝΑ ΕΙΣ ΤΗΝ*
ΤΗΝ ΕΣΤΩ (1908). ΕΣ ΤΟΝ ΚΑΛΟΝ...
- β) 'Επήγαιναν έποχικώς : ώς έργαται. *ΝΑΙ...* ή ώς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφείς (μπογιατζήδες), πραματευτάδες (έμποροι) κλπ. ; *Ε. Ρ. ΑΙ Δ. ΕΑΙ...*

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἡ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ὁ θεὸς τοῖς ἰσχυροῦσι ἐν ὑμῖν ἀποδοῦναι τὴν χάριν αὐτοῦ.

Σήμερα Πέ. Σάββατο.....

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;... *ἐπίμνητες, πέλοισι*

6) *Η τὸ (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; *Σ.Β.Ρ.Ο.*

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

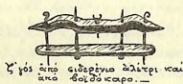
9272 из Емонтайской пещеры.

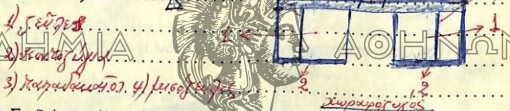
8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *βόες καὶ ἔρροι*.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *οὐκ*.....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
... *οὐκ*.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτόν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λουῖρα, ζευῦλες, πιζεύλια κλπ.).

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

..... *ξυλινῶν* *σιδερένιων*

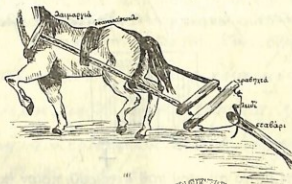
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λουῖρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτόν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

..... *εὐχέλαια* *λουῖρα* *καὶ* *ξυλινῶν*
..... *σιδερένιων* *αἶμα* *σιδερένιων*
..... *δεῖ* *ξυλινῶν* *(φωτ.)*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ;

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέπιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *ἐν*
διὰ *καρὰ* *ἐν* *ἐν* *ἐν* *ἐν*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την όποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

[illegible]

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας . . .

[illegible]

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ... *Νότι... ἔστι... ζυγατ...*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

με' τραβηχτά και φάραγγες.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Εγ. κα. ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐκείνου (ἐκείνου καὶ ἐκείνου) ἐξ' ἑνὸς
ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐκείνου (ἐκείνου καὶ ἐκείνου) ἐξ' ἑνὸς
ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐκείνου (ἐκείνου καὶ ἐκείνου) ἐξ' ἑνὸς
(ἐκείνου καὶ ἐκείνου)

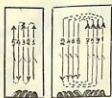
- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργανο. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

... μετ' ὅ. φυλάσσον. ἢ τὸ ἐκείν' ἀρχαίμην. (α).

... $\mu\epsilon' \tau\acute{o}$... $\sigma\iota\gamma\mu\alpha\lambda\epsilon\gamma\sigma\alpha$ $\delta\epsilon$ $\tau\acute{o}$ (ε).....

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) :

...Σύμφορον...μόνον...μέε...τραυτέρ...ἐνείκτα μέγεθος
(ἔσθως)

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ γίνεται (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ ὁρμὰς) ὑγάνης, σισσιῆς, μεσσηράδες κ.λ.π.) ; . . .

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακίαν ;

Nov.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεταῖ ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων
δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται
ἄροτρον ; *Π. Χ.*

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὕνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

... καὶ ἐνδοξοὶ καὶ αὐτοκράτορες ἦσαν ἡγεμόνες.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ... *Εἰς τὴν ἔσπεραν... εἰς τὴν σφαιρικοῦ...* ...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Μία ἐν ὅσῳ ἐπικαίτο.*

[illegible]

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Σχολ. ἐν τῷ βιβλ. Σχολ. κατ' ἐξέχ.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν;..... *Η... 2η... 3η, 4η, 5η...*

- 5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; . . . *Ἐργασάμενοι* . . .

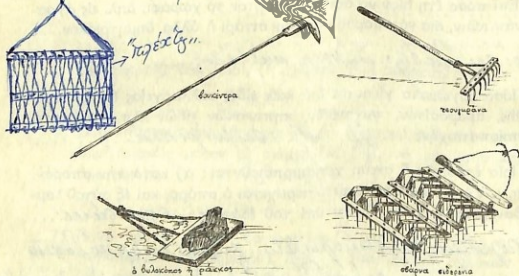
Πατριάρχης Εφρ. και μετοχ. α. ε. το... ζώονο μινιμόδαχο
μαζούρεκων... εν αι. (γ'... ειδοίς). Το έποροτάμι έρχετο χιμπίες

οὐκ ἔστιν (ἐκείνητος) καὶ ἔπειτα εἰς τὸ ἐν ἑαυτοῦ ἐνῶ
εἰς τὸ ἀγγα... εἰς... τὸ 'μεντρί... (μαρτυ)... ..

2) Γίνεται μετά τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ, (σβάρνισμα, διβόλισμα); *ἔργον αὐτὸ . ἑ. σβάρνισμα . . μ.ε. . ἐ. διβόλιν . ἑ. σβάρνισμα . . μ.ε. . ἑ. διβόλιν καὶ ἑ. σβάρνισμα*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδρα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαί. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΕ ΔΕΠΠ)

γ) Ἑργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

.....
.....
.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

.....
.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

.....
.....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

.....

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

...Αραγάρι... περὶ... ἐν... τοῦ... ἀποστολῆς...
...ἐν... ἀποστολῆς... ἐν... ἀποστολῆς...

Ο... Ἰαβραῖος... καὶ Ἰαβραῖαι ἀντὶ τῆς κατεσκευ-
 ῆτο ὑπὸ βασιλέων ἰσχυρῶν... ἐξ τῶν ἑσπερίων...

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποία ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφῆν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). . . *λε' μαθ'...*

- 0.1000

- Решение.

5) Ποῖος κατεσκευάζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *... οὐ... αἰ. δ. ἐρ. ...*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *... ?! Ο. α. ι. ...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *... οὐ... κα. β. ι. ...*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *... μεταρ. α. ι. ... ?! μεταρ. α. ι. ... ?! μεταρ. α. ι. ...*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *... οὐ... θερίζεται... τὰ... ἀφ' ἑκείνου καὶ τὴν καὶ τὰ... ἐκείνου... οὐ... μεταρ. α. ι. ... ?! μεταρ. α. ι. ... ?! μεταρ. α. ι. ...*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *... τρεῖς... χεριές... μέτα... ἀφ' ἑκείνου... τὰ... οὐ... καὶ... πρὸ... ἐκείνου... μεταρ. α. ι. ...*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *ἀγκυλῶν*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *ἐπὶ τῶν ἀγρῶν καὶ γυναι-*
μερῶν. ἤρχοντο καὶ ἔως ἀναγκαστικῶς περιελάττειν
τὸν μεμελεδοντά. ὁρῶντες τὸν γόνυ καὶ ἀπὸ
τῶν ἀγρῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν

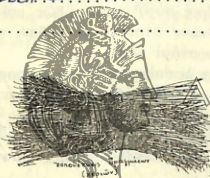
2) Πῶς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν)

ἀπὸ τῶν ἡμερομίσθιων (μεροκάματων) μετὰ φαγητοῦ
καὶ εἰς χρῆμα. ἢ εἰς χρῆμα

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

ἐπὶ τῶν χεῖρας. ἔφεραν τὴν ἀριστεράν. "παλαμάρια"
καὶ εἰς τὴν μέσην. "ζωνάρι"

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δερμάτισμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος
τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκυαλιές ; Πῶς
ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βε-
λονουειδεῖς θάμνους, π.χ. βροϋλα, σπάрта κλπ. Κατὰ τὸ δέ-
σιμον τῶν δερματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ;
Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέ-
σεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιών..
- Οὐκ εἰδίαι.
. Οὐκ... "Μπαρζατζήδες". Δερματίες... Εὑρέθησαν τοῦ μέ-
τωκου. αὐτὸς εὗρεται φέρει. Αὐτό... τοῦ ἐξωτερικοῦ
Κυβάνης. Εὑρέθη. "Εριμωσία.....
. Εὑρεθείσα εἶτα... Εὔρω. γυναικοί. Κού. Εὑρέ-
το... "Κηρύκεϊας". Διά... ἐκ... αὐγάζεται αὐτή.
καὶ φέρει.

- 3) Τα δερμάτια μετά τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρῶνοντο εἰς ὥρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ; Πόσα
δερμάτια συνεκεντρῶνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο; *Διέ-
κρινοντο. ἀνά δερμάτια. ἔτοποθετοῦντο. πρὸς βορρῆν
ἀπὸ τῆς βορρῆς. ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, καὶ τοῖς
τελευταίοις ἀντιπαραθετοῦντο. ἔκρινοντο. ἢ ἐκπορτίσθησαν.
(αἱ ἐκτόριαι. ἐκπορτίαι).*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

- 2) Πότε θεερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Ἐξ. τῶν. οὐδ' ἔτι. τῶν. ἐρῖτου. ὅροι. ἐρῖτου. καὶ
το. ἀγ' ἔτι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ὅταν ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ~~θεμωνιά.~~

ἔγινετο. θεμωνιά. (χωρὶς). τετραγωνικῶς. μετὰ
ἐρῖτου. θεμωνιά. καὶ μετὰ (ἐρῖτου).

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρὶς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ... ὅχι. ἔγινετο.

?! Οὐκ. ἐγένετο. εἰς. το. ἀγ' ἔτι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ... ἐξέχου. το. ἔξω. εἰς. τῶν. οὐδ' ἔτι.

οὐκ. μετὰ. μετεφέρθη. ἔξω. τοῦ. χωρίου. (μετὰ
(ἐξέχου. χωροφυλάξ).

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρή-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.. ἡμε... εἰς... μένος... αἰμαχέ... εἰαν... ..

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ;

Τὸν... ἰούλιον... καὶ... ἔρχεται... ἀπὸ... ἀρχὴν... πρὸς... —

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ..

... ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκαστὸν ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἄλωνιςμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ..

... .. ἐνάρξεως... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

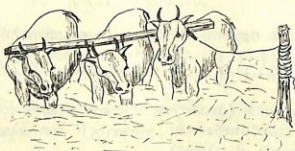
- 9) Ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἄλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Μετά... ..

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Ἰσχυρὰ διατάσσ. καὶ δεξιὰ τοῦ αὐτοῦ ἀρμέν. καὶ χύρω-χύρω
ἐτοραδὲ. ἔωστ... καὶ εὐάχνη. ἔρ. φ. καὶ μεδία.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

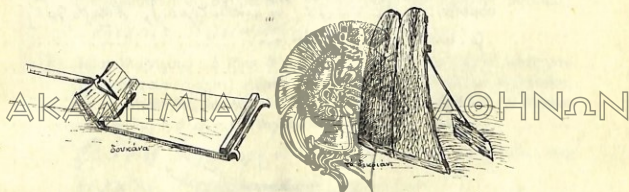
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρουλουργας, δοικάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ἀμέλιος. με. το. "Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ. ἔρ. φ. καὶ μεδία.
ἀριστερὰ. ἔρ. φ. καὶ μεδία (ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ).

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στῦλον με τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἑκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζεγγυρμέγων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; ..*Με. το. σε. κω.*..

Εἰς ποιεῖς, ἢ ἐκ. ... δικριάνι. ... Σήμερον. δὲν εἰσάγει.

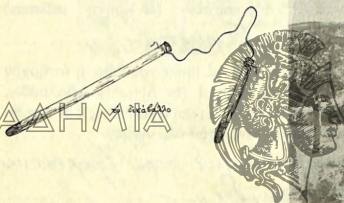
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.).....

κοπανὸς εὐροσπύλου

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ὄρου δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

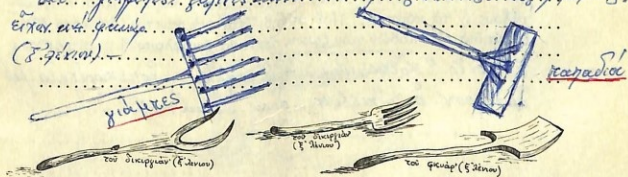
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποίος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ... *Τὸ 1918... ἡ κοινότης*
ο.π.π. γαλ. χωριό...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ..... *Σειῶμα 11.3. "χαρμάκι"*

αἰ. "ρίδρες" - ξύμινες καὶ αὐτοεκαμένες ἀπὸ τῶν ὀστέων τῶν ἀρνείων.

εἶχαν ἐκτ. φρεσίν.
(Σ. Γεωργίου)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *ἑλπίς . δεικνύει*

[illegible]

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

...φταειν. ελπιω (ω. ευ. τον προφητευμενον εις τον)
...μα. "αποκαταλ. ευ. τα εις τον προφητευμενον." φαντασ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

[illegible]

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ. (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλγνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Σ. 489 α. β. "Καταμάριον. τ. ο. μαρτος... ἀναμαρτίαν. με
βελτερον. ἀδωριστον. διὰ... δουλοκρατία...

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῆσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμε-
ρον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ὄχυρα
καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἱχθυογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας
τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) ..O...~~αρε χειροτέρες~~..

ἐπὶ αὐτῷ. με... " ὁρῶντι... ὁρῶντι... με...
 ἐπὶ αὐτῷ. με... ὁρῶντι... ὁρῶντι... με...
 ἐπὶ αὐτῷ. με... ὁρῶντι... ὁρῶντι... με...
 ἐπὶ αὐτῷ. με... ὁρῶντι... ὁρῶντι... με...
 ἐπὶ αὐτῷ. με... ὁρῶντι... ὁρῶντι... με...

- 7) "Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἄνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν : Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

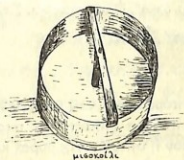
2. τοις μαθηταῖς· τοις μαθηταῖς· ἐξουκρινετο· καὶ δι' αὐτοὺς
 (σπουδαίον)· καὶ ἐξουκρινετο· ἐξουκρινετο·

- [illegible]

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλῶνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλῶνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις οκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)..

... ἐκείνη (πρόσφυγξ) πικρὴ. σφαλγία (ἡ. τοῦ μετακίρι). γ. μέ...
 τα... βιδυρία (ἐντάκτω)... με... χερυρία (ἡ. τοῦ ἐμμενία...
 μεκον. (ἡ. τοῦ εὐροσ...)). [4. ἐνίμα... 5. ἐνίμα... 40 οὐνίδες].

2) Ποία ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

...Τοῦ... ἐκείνη... 4. ἐκίμα... 1. μαρ... (50 οὐνίδες).
 φραῖσις. ποῦ... 5. ἐκίμα... 1. μαρ... καὶ 1 ἐκίμα...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ...

...μαρ... μαρ... 1. μαρ... 1. μαρ... 1. μαρ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; εἴ γρη. εἴς. ἀκυρῶνες. καὶ. ἄλλοι
 εἰσὶν. αὐτῶν. ἑκαμὲν. ... τοσκαρκόμ. ... εὐγρῶ. εὐεργεμένο
 με. μακαρεῖ. ... γέρω-γέρω. καὶ. μέ. εἴητο. εἴη. κ.ο. —

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τὸς καλυτέρους στάχυνς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἀγρῶ... εἴς. δ. εὐμεκίς. ... εὐεργετοῦ. εἴη. καὶ. μακαρεῖ. ...
 εἴη. καὶ. ... εἴη. ἀλώνισμα. ἰδιωτέρως. ...

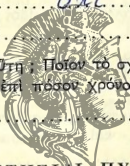
- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ὅχι

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της ; ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον ἀκόπτον καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμὰ φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

1) Κατὰ τὴν. εἴη. εἴη. ... εἴη. ... εἴη. ...
 2) ... εἴη. ... εἴη. ... εἴη. ... εἴη. ...
 (ἑκαμὲν. δὲν. γένηται. ... εἴη. ... εἴη. ...)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Ἡ. ... εἴη. ... εἴη. ... εἴη. ... εἴη. ...
 εἴη. ... εἴη. ... εἴη. ... εἴη. ...
 ἑκαμὲν. εἴη. ... εἴη. ... εἴη. ...
 καὶ εἴη. ... εἴη. ... εἴη. ...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.) *Εἰς τὴν πρῶτην*
"ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..." *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυρὰν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; *Εἰς τὴν δευτέραν*

ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..." *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....
ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..." *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυρὰν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος; *Εἰς τὴν πρῶτην*
ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..." *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....
ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..." *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Εἰς τὴν πρῶτην... *ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..."* *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....
ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..." *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....
ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..." *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
 Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..." *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....
ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..." *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....
ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..." *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυρὰν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Εἰς τὴν πρῶτην... *ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..."* *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....
ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..." *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....
ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ... ἡ... δευτέρα..." *Διὰ τὴν ἀρχὴν...*.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

Διτῆ. "Ευν. Εὐκρινεῖς. Σουλάρτο. τοῖ. "Σε. πατρὸς.
Ζηρ. τοῖ. σε. Ζηρ. τοῖ. ...

- 4) Καίονται (ή έκαίοντο) όμοιώματα: π.χ. κατά τ^ο Πάσχα όμοίωμα του 'Ιούδα (περιγράψατε λεπτομερώς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερή περιγραφή του έθιμου εις τὸν τόπον σας

[illegible][illegible]

